

D o p i s i.

Iz Lokve. V Lokvi pri Divači na Primorskem oddaje se na tukajšnji novo-ustanovljeni dvorazrednici služba učiteljice, oziroma podučiteljice. Lokve je velika vas mej Trstom in Divačo, ima pošto, 8 gostilnic, 3 štacune in dokaj tacihi komoditet, katerih nij povsod na deželi. Tudi ima to prijetnost, da je blizu mesta. Prošnje naj se čem brže možno vložijo na c. kr. okrajni šolski svet v Sezani.

Od Kolpe. Slavni c. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju je v seji s 18. t. m. sklenil, da se bode strogo ravnal po §. 25. postave s 14. maja 1869. l. in da se bode ta paragraf ljudstvu po okrajnih služabnikih naznanil. Ta paragraf namreč zadeva stariše in njih namestnike, kateri morajo otrokom šolske knjige in druga učila preskrbovati. To je zopet moder ukrep šolske oblastnije, kajti človek se v šoli trudi in trudi, posebno s prvenci, pa le nič ne opravi, ker otroci nimajo še najbolj potrebne tablice s črtalnikom. Res so ubogi stariši, kateri otrokom ne morejo kupovati učil, ker še za sol nimajo; pa je tudi veliko zanikernežev, kateri imajo denar za vse drugo, le za šolske potrebsčine svojih otrok ni ničesa. Torej proti poslednjim veljá največ ta odlok slav. c. kr. okrajnega šolskega sveta, in katere ima tudi krajni šolski svet, ako za opomin nič ne bodo marali, okrajnemu šolskemu svetu naznaniti, ker bodo po tem s kaznijo primorani, da bodo nakupovali svojim otrokom potrebno šolsko pripravo. Gotovo bodo vsi učitelji, ta modri ukrep slavnega okrajnega c. kr. šolskega sveta z veseljem pozdravljali, in bodo zato imenovani šolski oblastniji hvaležni.

Ksaverjan.

Iz Dragatuša. V dopisu od Kolpe — v »Učit. Tov.« s 1. nov. t. l. — bere se mej drugim tudi o 4. točki dnevnega reda učiteljske konferencije na Vinici. Tukaj opomnim, da je g. poročevalec največ pozornosti obračal na prvi referat. Na ta način pa se je njegova objektivnost jako skrcila, ker poročilo o drugem referatu obsega tri posamezne stavke, brez glavne misli dotičnega sestavka. Jedro drugega referata pa je bilo: »Učitelj naj uravná svoj temperament takó, da mu bode mogoče zadostiti postavnim tirjatvam; prizadeva si naj tedaj, da odstrani vse svoje pomanjkljivosti, ter si v okviru svojega temperamenta goji čednosti, kakor na primer: 1) veselje do svojega poklica, 2) zadovoljnost, 3) potrpežljivost, 4) dober vzgled.«

Da pa nisem priporočal samo teh štirih, sledi tudi iz tega, ker sem mej drugim tudi rekel: »Mesto drugih čednosti, ki tu sim spadajo, omenim konečno še (4.) dober vzgled.« To-liko tedaj v dopolnilo omenjenemu dopisu.

Ivan Bantan.

Iz Krškega. Književno naznanilo. Knjiga: »Politična in kulturna zgodovina štajerskih Slovencev« je ravnokar dotiskana, ter se že veže v prav lične platnice. Zaradi tega sem moral ceno za 20 kr. zvišati. G. g. naročniki mi najbolje ustrežejo, ako mi naročnino in poštnino (vkup 1 gld. 30 kr.) po nakaznici pošljejo.

Iv. Lapajne.

Iz Selc. Društvo »Národna Šola« blagovolilo je naši šoli poslati raznega pisalnega orodja in stensko »abecedo«. Neki drug šolski dobrotnik je tukajšnji knjižnici za učence daroval 100 zvezkov raznih knjig, največ teh, ki jih je izdala družba sv. Mohorja. Za vse to se presčno zahvaljuje

M. Bregant, učitelj.

Iz Ljubljane. (Ukaz vsem deželnim šolskim oblastvom o pouku v realijah.) Gospod minister za bogočastje in uk je vsem deželnim šolskim oblastvom poslal ukaz, kakó naj se na ljudskih šolah poučuje v realijah. Okrajni šolski nadzorniki in izkušeni ljudski učitelji bodo se posvetovali, koliko in kje (v posameznih razredih in oddelkih) naj se poučuje v realijah. To bodo potem obravnavale okrajne učiteljske konferencije, ter svoje nasvete v potrjenje pošljale deželnim šolskim oblastvom.

Učitelji ta važni ukaz veselo pozdravljamo. Vsaj ravno o tem predmetu se po ljudskih šolah mnogo greši. Nekateri novejši učitelji ta pouk na škodo drugim najpotrebnejšim poukom zelo pretirajo ter učencem kažejo stvari, katerih še prebaviti ne morejo; drugi starejši učitelji pa zopet ta pouk sim in tje zanemarjajo; tedaj je zadnji čas, da se osnuje natančni načrt, koliko in kje naj se poučuje v realijah v naših ljudskih šolah.

— Iz seje c. k. dež. šolskega sveta za Kranjsko v dan 13. preteč. m. Dovoljuje se, da se bode s šolskim letom 1885/86. v Begúnah (v Logaškem šolskem okraji) enorazrednica razširila v dvorazrednico. — Poročilo komisije za preizkušnjo učit. sposobnosti jemlje se na znanje, ter o tem ravnateljstvu potrebno naroča. — Petero učiteljskih služeb se za trdno nastavi (glej »Premene v učiteljstvu!«). — Ukrene se potrebno o poročilu okrajnega šolskega sveta v Krškem zaradi nove kmetijske in vinorejske šole. — Določi se o porabi nekega zneska iz cesarjeve Fran-Josipove ustanove za obrtne šole. — Učiteljski vdovi, ki se je drugič omožila, dovoli se odpravnina. — Prošnje za oproščenje šolnine in za starostne petletne doklade se rešijo.

— Veselo gibanje in napredovanje hrvatskega ljudskega učiteljstva. Kakó veselo in uspešno napredujejo naši bratje in sosedje hrvatski učitelji, kaže nam »Napredak«, časopis za hrvatske ljudske učitelje, kateri objavlja v svojem 32. listu od 10. nov. veselo novico, da si hrvatski ljudski učitelji nameravajo sezidati v Zagrebu svoj »Hrvatski učiteljski dom«. Marsikdo naših slovenskih učiteljev bode z glavo zmajal, ter rekel: Izvestno prekrasna ideja, ali kakó jo bodo izpeljali hrvatski učitelji, to je drugo vprašanje, kateremu je težko odgovoriti. Nu zgoraj omenjeno »Napredakovo« število nam jasno kaže, da se z óno navdušenostjo in vztrajnostjo, s katero so si hrvatski učitelji ustanovili svojo »Zadrugo« in »Pedagogijsko-književni sbor«, tudi »Hrvatski učiteljski dom« pozidati more. »Zadruga« jim je v 19. letih narasla na ogromno glavnico 30.000 gld., da si je družih 30.000 gld. še potrošilo na učiteljske vdove in sirote. A »Pedagogijsko-književni sbor« si je pridobil v teku trinajstih let 25.000 gld. imetka. In zdaj recite, slovenski učitelji, da ni to živo gibanje in veselo napredovanje hrvatskega ljudskega učiteljstva! In kakor so se uresničile prelepe ideje o »Zadrugi« in o »Pedagogijskem sboru«, isto takó verujemo, da se bode uresničila tudi ideja o »Hrvatskem učiteljskem domu«. Mi za danes ne moremo družega, nego od vsega srca čestitati vrlim hrvatskim učiteljem na takó lepi in vzvišeni ideji, ter jim želeči, da bi ta ideja v najkrajši dóbi postala meso in kri, ter bi bil »Hrvatski učiteljski dom« v korist in slavo hrvatskemu učiteljstvu, v diko mesta Zagreba in vsega hrvatskega národa!

Kakó mislijo naši bratje Hrvatje to idejo izvesti, priobčiti hočemo v prihodnjem listu ves članek ali poziv, katerega je prinesel o tej stvari »Napredak«, da se tudi naši slovenski učitelji spoznajo z lepo idejo hrvatskega učiteljstva.

Razpisi učiteljskih služeb.

Na Kranjskem. Na enorazrednici Preddevorom (nad Kranjem) s 500 gld. letne plače in s stanovanjem. Prošnje do 10. dec. t. l. c. k. okrajnemu šolskemu svétu v Kranji.

Na Štajerskem. (Glej posebni razpis!)

Premene pri učiteljstvu.

Na Kranjskem. G. Jos. Traven, učitelj v Naklem, se je nadučiteljevi službi na Trati odpovedal. Potem se je nadučiteljeva služba na Trati podelila g. Luk. Knificu, učitelju v Preddevoru. — G. Mih. Kos, učitelj v Krašnji, je imenovan učiteljem v Velesovem; v Krašju na njegovo mesto pa pride g. Jan. Dolinar, učitelj na Trati. — Stalnim učiteljem in učiteljicam so imenovani: g. Jan. Pregelj, pomožni učitelj pri Sv. Lampretu, v Olševku; g. Iv. Bartel, učitelj v Grahovem, za drugo učiteljsko mesto na čveterorazrednici v Šmartinu pri Litiji; gspdc. Marija Kavčič, učiteljica v dozdanci zač. službi v Loškem Potoku. — G. Jos. Turek, zač. učitelj v Starem Trgu, pride v Grahovo. — G. J. Anžiček, učitelj v Črmošnicah, pride v Metliko, in gspdc. M. Vrus, učiteljica v Mirni Peči, v Kostanjevico. — Potrjeni učit. pripravniki: g. Alojzi Eberle je šel na podučiteljevo mesto v Gutenstein na Koroško, g. Gustav Križman ravno tako na Zidani Most na Štajerskem in g. J. Rupnik k Sv. Duhu v Gor. Radgonski okraj.

Razpis učiteljske službe

na čveterorazredni ljudski šoli v Šmariji pri Jelšovci s plačo III. razreda.

Prošnje naj se do 15. decembra t. l. pošiljajo krajnemu šolskemu svétu v Šmarijo.

C. k. okrajni šolski svét v Šmariji,

v dan 18. novembra 1884. l.

Listnica uredništva. Prijateljem voščilcem: Lepa hvala! Tudi jaz Vam takó! Gg. dopisovalcem: Hvala! pride vse na vrsto. G. I. v L.: Vprašate nas, zakaj o tem molčimo: Govorili bodemo, kadar in kjer bo treba.